Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d)

Chimie organică

Test 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Alchenele și alchinele sunt hidrocarburi aciclice nesaturate.
- 2. Hidrogenarea 1-butinei, în prezența nichelului, conduce la 1-butenă.
- 3. Grupa metil din molecula toluenului orientează cel de-al doilea substituent în poziția meta a nucleului benzenic.
- 4. Glucoza este o aldohexoză.
- 5. Tristearina are un număr impar de atomi de carbon în moleculă.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notaţi pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoţit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Numărul grupelor functionale monovalente dintr-o moleculă de lisină este egal cu:

a. 1; **c.** 3; **b.** 2; **d.** 4.

2. Naftalina:

a. este lichidă; c. formează un amestec omogen cu apa;

b. formează un amestec eterogen cu benzenul; **d.** sublimează.

3. Clorurarea fotochimică a metanului este o reacție de:

a. adiție;b. eliminare;c. substituție;d. transpoziție.

4. Cea mai mare cantitate de celuloză se găsește în:

a. lemn; c. mere;

b. mierea de albine; **d.** tuberculii catofilor.

5. În molecula glutamil-valil-lisinei sunt:

a. 3 legături peptidice;
 c. 3 legături legături covalente duble carbon-oxigen;

b. 3 atomi de azot; **d.** 3 atomi de carbon asimetric.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al denumirii compusului organic din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare unei caracteristici a moleculei acestuia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

A B

zaharoza
 conţine o singură grupă funcţională carboxil

2. acidul acetilsalicilic b. este formată din 45 de atomi

3. tristearina c. conține două grupe funcționale carboxil

4. fenolul **d.** contine 50 de grupe metilen

5. acetatul de vinil e. prezintă 8 electroni neparticipanți la legături chimice

f. conține numai atomi de carbon terțiar

10 puncte

Numere atomice: O-8.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

Acidul citric are formula de structură:

1. a. Scrieti denumirea grupelor functionale din molecula acidului citric.

b. Notati raportul atomic C_{primar}: C_{secundar}: C_{tertiar} din molecula acidului citric. **5 puncte**

2. Precizați tipul catenei aciclice din molecula acidului citric, având în vedere tipul legăturilor chimice dintre atomii de carbon.

1 punct

3. Scrieti formula de structură a unui izomer de pozitie al acidului citric.

2 puncte

4. a. Notați formula moleculară a acidului citric.

b. Determinati raportul masic de combinare C : O din acidul citric.

3 puncte

Calculaţi masa de acid citric, exprimată în grame, care conţine aceeaşi cantitate de oxigen ca cea conţinută în 39,2 g de acid gluconic.

4 puncte

Subjectul E.

1. Scrieți ecuațiile reacțiilor corespunzătoare transformărilor, utilizând formule de structură:

n-butan *→* etenă *→* polietenă

4 puncte

- 2. Determinați masa de polietenă, exprimată în kilograme, obținută din 2520 kg de etenă, la un randament al reacției de 80%.
- 3. Prezentați un argument care să justifice faptul că *n*-butanul are temperatura de fierbere mai mare decât a etenei.
- 4. Scrieți ecuațiile reacțiilor de clorurare fotochimică a propanului, cu obținerea compușilor monoclorurați. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
 4 puncte
- 5. La clorurarea fotochimică a unei probe de 1760 kg de propan se consumă 32 kmol de clor. La finalul procesului, se obține un amestec organic de reacție ce conține 1-cloropropan, 2-cloropropan și propan nereacționat în raport molar 1 : x : 1. Calculați cantitatea de 2-cloropropan din amestecul organic de reacție, exprimată în kilomoli.

Mase atomice: H- 1; C- 12; O- 16.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

Scrieţi ecuaţia reacţiei de esterificare a glicerinei cu amestec nitrant pentru obţinerea trinitratului de glicerină.
 Utilizaţi formule de structură pentru compuşii organici.

2 puncte

- 2. La nitrarea unei probe de glicerină cu amestec nitrant s-au obținut 9080 g de trinitrat de glicerină. Calculați masa amestecului nitrant necesară reacției, exprimată în grame, știind că acesta conține 60% acid azotic, procente masice.

 4 puncte
- 3. Oţetul alimentar conţine acid acetic. Precizaţi două proprietăţi fizice ale acidului acetic, în condiţii standard. 2 puncte
- **4. a.** Acetatul de plumb este utilizat în industria textilă ca mordant. Scrieți ecuația reacției de obținere a acetatului de plumb din acid acetic și oxid de plumb(II).
- **b.** Determinați masa de oxid de plumb, exprimată în kilograme, de puritate 90%, necesară stoechiometric obținerii a 650 g de acetat de plumb. **5 puncte**
- 5. Detergenții cationici nu sunt biodegradabili. Un detergent cationic are formula de structură

$$\begin{bmatrix} CH_{3} & & & \\ & & & \\ CH_{3} & & & CH_{2} & N & CH_{3} \\ & & & & \\ & & & \\ CH_{3} & & & CI \end{bmatrix}^{+}$$

și are raportul molar grupe metilen: grupe metil = 5 : 2. Determinați numărul grupelor metilen din formula de structură a detergentului. **2 puncte**

Subjectul G.

1. O dipeptidă mixtă (P) cu masa molară 174 g/mol, provenită prin hidroliza parţială a unei proteine, are raportul de masă al elementelor C : H : O : N = 42 : 7 : 24 : 14. Determinaţi formula moleculară a dipeptidei (P).

3 puncte

- 2. a. Scrieti formula de structură a cationului α-alaninei.
 - **b.** Notati o proprietate fizică a glicinei, în conditii standard.

3 puncte

3. Scrieti ecuatia reactiei de hidroliză enzimatică totală a amidonului.

- 2 puncte
- **4.** La hidroliza enzimatică totală a unei probe de amidon s-au obținut 36 g de glucoză. Calculați masa de amidon, exprimată în grame, supusă hidrolizei. **3 puncte**
- 5. a. Precizați două utilizări ale amidonului.
 - **b.** Scrieti formula de structură Haworth a α-glucopiranozei.

4 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16; Pb-207.